

(dne 12. prosince 1929). Od té doby byla způsobilá k nastoupení živnosti oděvnické, omezené na ženské a dětské šatstvo, a není překážky, by se již nyní plně neuplatnila a neosamostatnila ve výdělečném zaměstnání, jež si zvolila. Žalobkyně ovšem ve sporu kladla důraz na to, že se chce státí mistrovou dámského krejčovství a že k nabytí mistrovství se vyžaduje ještě tříletá pomocnická prakse. Ale k tomu jest připomenouti, že mistrovského titulu není nutně třeba k tomu, by žalobkyně nabyla způsobilosti k samostatné obživě, protože jí možnost samostatné obživy poskytuje i živnost oděvnická, omezená na ženské a dětské šatstvo, která přece stačí i mnohým jiným ženám k samostatné výživě. Ostatně plyne z ustanovení § 4 odst. (5), čís. 3 řádu mistrovských zkoušek, příloha A k nařízení ministerstva obchodu v dohodě s ministerstvem veřejných prací ze dne 7. srpna 1912, čís. 168 ř. zák., že osobní způsobilost, by byly připuštěny k mistrovské zkoušce, mají i ženy, které mohou podati průkaz způsobilosti pro oděvnickou živnost, omezenou na ženské a dětské šaty, dotčený v § 14 d), odst. (3) živn. ř. Stala-li se takto žalobkyně již v roce 1928 — tedy před podáním žaloby — způsobilou, by se jako vyučená tovaryška ženského oděvnictví samostatně živila, pomínula již tehdy zákonná vyživovací povinnost žalovaných dědiců ne-manželského otce a nic na tom nemění, že si žalobkyně za nynějších hospodářských poměrů málo vydělá a že je v krejčovském oboru velká nezaměstnanost, která, je-li všeobecná, postihuje ženské krejčové, ať mají nebo nemají mistrovský titul. Odvolací soud neposoudil věc správně po stránce právní, vyhověv odvolání žalobkyně a změniv rozsudek prvního soudu, který žalobu právem zamítl.

Čís. 11462.

Jde o smlouvu svatební (§ 1217 obč. zák.), šlo-li smluvníkům o to, by v úmyslu na manželské spojení snoubenců uspořádali jednotnou smlouvou majetkoprávní vztahy manželů jako takových za jejich manželství, a to tak, že z nemovitého jmění, jež přinášela do manželství snoubenka jednak sama jako vlastnice pozemků, jednak jako věno od svých rodičů, jakož i z přínosu snoubence, byla, hledíc právě jen k manželskému společenství, utvořena majetková základna společná oběma manželům, jež měla býti společně obhospodařována a sloužiti takto za zdroj příjmů k úhradě nákladů na manželské spoluzití. Lhostejno, že přejímatelé nemovitosti (snoubenci) se zavázali zapraviti postupitelům (rodičům snoubenky) »splátku« a plniti jim výměnek, neodpovídalo-li toto vzájemné plnění ani zdaleka skutečné hodnotě postoupených nemovitostí s příslušenstvím.

(Rozh. ze dne 5. března 1932, Rv II 897/31.)

Žalobkyně se domáhala zrušení svatebních smluv na žalovaném, z jehož viny bylo manželství stran rozvedeno od stolu a lože. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud uvedl

v otázce, o níž tu jde, v d ů v o d e c h: Pojem svatební smlouvy jest vymezen v § 1217 obč. zák. Jsou to podle výkladu tohoto zákonného ustanovení, v praksi ustáleného, ony smlouvy, jichž obsahem jest uspořádání majetkoprávních poměrů mezi manžely. Úmysl stran, které smlouvu uzavírají, a mohou tu býti na jedné straně i osoby třetí, musí míti tento cíl. První soud spatřuje tento úmysl stran ve skutečnostech, průvodním řízením zjištěných, že notář Josef M. smlouvu sepisující ji za dané situace měl za smlouvu svatební, že odstupitel Josef P. nebyl by nemovitost dceři ještě odstoupil, kdyby se nebyla vdávala, dále že se odstoupení do spoluvlastnictví stalo, ježto žalovaný žádal věno, že i z toho, že vzájemné plnění nastupitelů bylo daleko nižší než skutečná cena postupovaných nemovitostí, lze usuzovati na to, že odstupitelé tím žalobkyni zřizovali věno, a posléze, že žalovaný sám připustil, že bylo úmyslem snoubenců živiti se společným hospodařením na statku. K tomu jest ještě dodati, že současně s touto smlouvou byla uzavřena smlouva dědická, doplněk první smlouvy, v níž byly uspořádány majetkoprávní poměry pro případ smrti. Dále jest přihlížeti k tomu, že žalovaný uznal nejen tuto dědickou smlouvu za smlouvu svatební, nýbrž že uznal i první smlouvu aspoň z části za smlouvu svatební, totiž, kde mu žalobkyně postoupila polovici svých pozemků. Nepochybně jest smlouvou svatební i ona její část, kterou otec žalovaného zřizuje mu věno. Bylo-li v těchto částech úmyslem stran, uzavřítí svatební smlouvu, uspořádati majetkoprávní poměry mezi manžely, jest na snadě závěr, že strany vůbec tento účel smlouvami sledovaly. I když tedy ani pojmenování smlouvy ani nepoměr vzájemného plnění nemůže býti důkazem, že jde o smlouvu svatební, přece všechny uvedené okolnosti v souhrnu odůvodňují právní úsudek prvního soudu, že jde o smlouvu svatební podle úmyslu stran a i proto, že částečně bylo jejím předmětem zřízení věna žalobkyni, jak žalobkyně jako strana potvrdila. Že smlouva neobsahuje i ustanovení pro případ rozvázání manželství, nevadí v souzeném případě, poněvadž strany na tuto možnost nemyslely a o ní nejednaly, jak je prokázáno výpovědí notáře Josefa M-a.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaný sám uznal již v první stolici, že smlouva dědická, ujednaná mezi ním a žalobkyní dne 11. července 1928, jest smlouvou svatební ve smyslu § 1217 obč. zák., a že takovouto smlouvou jest i ujednání, obsažené ve »smlouvě svatební« ze dne 11. července 1928, jímž mu odstoupila žalobkyně darem polovici svých pozemků; tvrdil však a tvrdí i nyní v dovolání, uplatňuje dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., že nelze pokládati za smlouvu svatební onu část řečené smlouvy, kterou rodiče žalující strany postoupili jí a žalovanému své nemovitosti, ježto se toto postoupení stalo za úplatu 25.000 Kč a za plnění doživotní výměny. Podstatným znakem smluv svatebních po rozumu § 1217 obč. zák. je, že se jimi upravují majetkoprávní poměry manželů za trvání manželství.

Odvolací soud dovodil správně, že tomuto předpokladu vyhovuje smlouva ze dne 11. července 1928, označená jako »smlouva svatební«, a to i v oné části, v níž dovolatel spatřuje obyčejnou smlouvu úplatnou. Z obsahu této smlouvy jakož i z vedlejších okolností zjištěných nižšími soudy plyne, že stranám uzavírajícím smlouvu nešlo v pravdě o prodej a kup nemovitostí, jímž se přece má zpravidla prodávajícímu dostati úplaty za zcizené věci, odpovídající alespoň přibližně jich skutečné hodnotě, nýbrž že jim šlo o to, by v úmyslu na manželské spojení žalobkyně a žalovaného uspořádaly jednotnou smlouvou majetkoprávní vztahy manželů jako takových za jejich manželství, a to tak, že z nemovitého jmění, jež přinášela do manželství žalobkyně jednak sama jako vlastnice několika pozemků, jednak jako věno od svých rodičů, jakož i z přínosu žalovaného, z ideální polovice louky, byla, hledíc právě jen k manželskému společenství utvořena majetková základna společná oběma manželům, jež měla býti společně obhospodařována a sloužiti takto za zdroj příjmů k úhradě nákladů na manželské spolužití. Jde tedy o smlouvu mezi snoubenci, pokud se týče v jejich prospěch s třetími osobami, vykazující náležitosti smlouvy svatební podle § 1217 obč. zák. Na této povaze smlouvy nic nemění okolnost, že se nynější strany rozepře, přejímajíce od rodičů žalobkyně jejich nemovitosti, zavázali, že jim vyplatí ujednanou »splátku« 25.000 Kč a že jim budou poskytovat výměnek, neboť toto vzájemné plnění nastupitelů, jež ostatně ve smlouvě není nijak označeno jako úplata za postoupené nemovitosti, neodpovídalo ani zdaleka skutečné hodnotě těchto nemovitostí s příslušenstvím, která tehdy, jak zjištěno, činila 261.900 Kč, a nebylo tedy vpravdě úplatou, která by ze smlouvy činila smlouvu kupní po rozumu § 1053 obč. zák. nebo jinou smlouvu úplatnou, an úmysl stran, jak již řečeno, k sjednání takovéto smlouvy vůbec nesměřoval. Žalobkyně domáhá se proto podle § 1264 obč. zák. právem toho, by svatební smlouva byla zrušena, ano bylo manželství rozvedeno z viny žalovaného.

Čís. 11463.

Správu pozůstalosti (§ 810 obč. zák., § 145 nesp. říz.) jest svěřiti každému dědici, jenž se přihlásí k pozůstalosti a jehož dědické právo jest patřičně vykázano, i když jest takových dědiců více. Pozůstalostnímu soudu nenáleží rozhodovati, který z přihlásivších se a vykázaných dědiců má býti pověřen správou pozůstalosti, nýbrž má svěřiti správu pozůstalosti všem přihlášeným a vykázaným dědicům. Je-li dědiců několik, jsou jejich práva omezena jen stejnými právy spoludědiců a platí tu předpisy o správě společného majetku (§§ 833 a násl. obč. zák.).

Dědic nemůže býti vyloučen ze správy proto, že pro stáří nemůže konati cesty a nebydlí v blízkosti pozůstalostního majetku, aniž proto, že druhý přihlásivší se dědic jest spoluvlastníkem polovice pozůstalostních nemovitostí.